

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Verisori neînfrânate nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează.

INSERATE
Se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele:

BIBLIOTECA de ANUNȚURI:
la Viena — la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf.,
Anton Oppelk.
la Budapesta: la A. V. Goldberger,
Eckstein Bernat, Julius Leopold (VII Erzsebet-körut).

PREȚUL INSERTIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

A N U L L X V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria!
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.

Se prenumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30. etajiu I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul în casă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 248. Brașov, Luni-Marti 12 (25) Noemvrie. 1902.

Obstrucția koșutistă.

Până acum cercurile politice dirigitore din Ungaria aveau mare temere, că obstrucțiunea din parlamentul vienez va fi, care le va trage o dungă peste socotela. Astăzi nu mai trebuie să meargă așa departe, ci ajunge să se oprească la Budapesta și să privească la isprăvile, ce le fac în noua clădire a parlamentului koșutihistii, cei atât de răsfățați nu numai din partea guvernelor ungare, ci și din partea Austriacilor. Aici în camera ungară se desvâltă simburile unei obstrucțiuni, care în consecințele ei ar pute să devină mai periculoasă pentru guvernul Szell, decât obstrucțiunea Cehilor pentru guvernul Koerber.

Deja se fac combinații, cari nu sunt nici-decum favorabile poziției guvernului Szell. Unul din diarele vienezese, care se ocupă în timpul din urmă mult de cele ce se petrec în Ungaria, „Die Zeit“, găsesce chiar că situația de aici din diara ungară s'ar îmbunătăți mult cu aceea din toamna anului 1898, când stătea baronului Banffy începuse să se întunece.

Ce vreau koșutihistii încă nu se știe, ci se dă mai mult numai cu socotela. Una însă se știe, că ei sunt în stare, decât ar continua obstrucțiunea, ce o fac deja în mod deghisat, până'n consecințele ei extreme, să răstorne guvernul Szell. Regulamentul camerei ungare, necunosând așa numita clotură, opozițiunea poate să lungescă ad libitum orice dezbateri, ținând vorbiri lungi. Așa, se dă, că partida independențistă vră să trăgăneze dezbateri asupra indemnității, adecă asupra provisorului bugetar, până la Crăciun. La ceea-ce par a ținti însă mai mult koșutihistii, este de-a împiedeca luarea în discuțiune a proiectelor de lege militare.

Guvernul are o grea poziție în fața opoziției. Acesta se vede prea limbric și din modul și tactica timidă, cu care ministru-președinte Szell se apără mai ales în contra

acusațiunilor, că politica sa față de naționalitățile ar fi echivocă. Dér șeful guvernului mai trebuie să țină seamă și de împrejurarea fatală, că nu mai poate conta necondiționat la sprijinul unanim al membrilor propriei sale partide. În afacerea Nessi deja l'au părăsit mulți din partida liberală și ce se mai poate ivi în viitor nu se știe.

Este interesant și caracterisător un raport despre situație, ce l' vedem publicat în „Bud. Hirlap“, diar guvernamental. În această espunere a situațiunei, ce o primesce numitul diar chiar din tabera partidului liberal dela cărmă, se fac nise rele-vări, ce le-am pute numi apröe surprinzătoare. Mai întâi se admite, că planul de război al partidei independențiste reușind, poate să frângă gâtul guvernului Szell,

Acest plan ar fi următorul: Discușiunea asupra indemnității vor să o amâne până la sfârșitul anului acestuia. Indată ce vor veni apoi la rând proiectele de lege militare se va începe adevărata obstrucție și dezbateri se poate amâna până la Paști. Va urma apoi dezbateri asupra cererei a doua de indemnitate, care, cu întreruperea discuției asupra proiectelor de lege militare, va fi trăgănată până la Rosalii. Mai pe urmă se va continua dezbateri militară până'n toial verii etc.

Fruntașul liberal mai găsesce în espunerea sa, că, decât obstrucția va dura mult, Szell va trebui să cadă încă mai curând decât a căzut la timpul său Banffy. Acesta din urmă a făcut politica curții și el era omul cel mai chemat să împlinescă dorințele curții. Szell însă, — dăce — n'a făcut politica curții, ci a „națiunei“, căci „salvarea constituției și a dualismului, precum și doborîrea clausulei dela Ischl nu a fost politica cercurilor vienezese, nici formula lui Szell nu le-a plăcut“.

Dacă va căde Szell, noul cabinet maghiar — dăce „B. H.“, nu va eși din tabera obstrucțiunei, ci din acele elemente ale partidei gu-

vernamentale, cari de pe acum enunță, că se poate face pactul cu Austria pe baza §-lui 14.

Aceste elemente vor face pe voia cercurilor curții și a celor militare. Se vor face atunci toate cum vor dori cei din Viena. Căderea lui Szell va aduce cu sine deci suspendarea constituției în Austria și totala descompunere a constituției în Ungaria.

Dacă însă va învinge Szell, atunci partida independențistă va fi moralicesce total nimicită, ér Szell va apela la „națiune“ în contra obstrucțiunei. Camera va fi disolvată, dér nu acum, ci peste vre-o două luni, când lumea politică se va fi scârbit deja de obstrucțiune.

Cin acesta espunere rezultă două lucruri. Întâi, că e mare temerea în tabera guvernului de cele ce pot să urmeze. Al doilea, că „B. H.“ cu ai săi voesc să sparie pe Kossuthiști, spunându-le, că ei lucrează numai ca să vină erăși Banffy la putere.

Din discursul ministrului Szell.

(Afacerea gimnasiului român din Brașov.)

Scim, că în răspunsul, ce l'a dat ministrul-president Col. Szell la învinuirile, ce i-le făcuse 48-istul Komjathy Bela, primul ministru s'a ocupat și cu așa numita afacere a gimnasiului român din Brașov. Dăm aici mai pe larg această parte a discursului.

Col. Szell: Au venit necontrolat subvenții secrete din România în chip de ajutor. Au fost și de acelea, pe cari guvernul român le-a înscris în bugetul statului. După multe cercetări s'a stabilit, că aici nu poate fi vorba de subvenție secretă, nici de subvenție din bugetul statului român, ci de un lucru cu caracter fundațional, ce datéză din vécurile trecute. Stabilindu-se acesta, s'a depus suma capitalizată în rentă de stat română cu 4% și în obligațiuni de stat, nu la mâna metropolitului român, ci în cassa statului ungar, ca ea, în calitate de fundațiune, să se administreze ca atare prin guvernul ungar și prin mânilor lui, și pe lângă con-

trola și inspecția lui s'o capete acela pe sémă căruia s'a fondat în vécul trecut. Guvernul român a declarat cu deplină lealitate, că nici-odată nu va face și nu va permite nici un fel de subvențiune secretă ori nesecretă, nici pe cale bugetară, nici în afară de buget. Acesta este o soluțiune, care în toate privințele corăspunde autorității și tuturor pretensiunilor statului ungar.

Pichler Gy.: Bani aceia sunt dați pentru cultura română! În Ungaria pentru dezvoltarea culturii române! Și acesta o aprobați!

Col. Szell: O aprobăm, fiind-că o fundațiune făcută cu vécuri înainte și care este avere privată, nu poate fi confiscată într'un stat civilizat, fără de a nu-se atinge în mod flagrant dreptul de proprietate (Sgomot și contradicție în stânga estremă. Strigări: Se poate confisca, decât e contrară statului!) Nu despre aceea a fost vorba aici, ca fundațiunea să se facă, ci despre aceea, că am stat față c'o dezvoltare de drept istorică și de drept privat, și astfel soluția, ce s'a dat cesiunei, a fost singura corectă, fiind-că ea se găsesce în mânilor statului ungar și din punctul de vedere al statului.

S'a mai dă cu ocazia acesta, că eu n'am permis să se înființeze o organizație specială pentru inspecțiunea școlilor secundare ale naționalităților. Acesta nu-i adevărată. Nici-odată cu nici un cuvânt și în nici o direcție eu n'am împiedecat așa ceva, n'am influențat asupra ministrului cultelor, ca în privința acesta să procedă, cum crede că e bine. Rog pe d-l deputat Komjathy să nu se îndoască în ceea ce spun eu aici și să nu mă învinuască fără temei. Lucrul stă însă așa, că ministrul de culte a tractat cu antecesorul meu — tocmai în legătură cu acesta afacere a gimnasiului din Brașov — cu privire la înființarea óre-cărei organizații. Ministrul de culte a avut așa-dér un astfel de plan, însă după aceea tocmai ministrul de culte — fără de a-i aminti ceva, ori a-i dăce un cuvânt — a venit la părerea, că este mult mai corect, să exerciteze controla și inspecția sa prin organele legale, ce-i stau la dispoziție. Intreb acum, ce deosebire este, decât însuși ministrul — căci și în persoană a inspecțat și s'a convins despre

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Viéta în înălțime.

De Multatull.

1.

Un fluture sbura sus în aer și se bucura de frumuseța și libertatea sa și mai ales se desfăta de privelisea lucrurilor, ce i-se oferă de jos.

— Aideți și voi aici! părea a striga fraților săi, cari, mult mai jos decât dânelul, sburau pe d'asupra arborilor.

— Nu mergem așa sus, noi sorbim mierea și rămânem aici!

— O, decât ați ști, cât de frumos este, a pute cuprinde totul cu privirea de aici de sus. Veniți! Veniți!

— Dér acolo sus, óre sunt flori, din care se putem sorbi mierea, cu care trebuie să ne hrănim, decât vrem să trăim?

— De aici se pot vedé toate florile de care se privelește această...

— Ai miere acolo sus?

Nu, acolo nu era miere.

Bietul fluture, care se împotriva se petrecă în regiunile mai inferioare, se obosi...

Cu toate acestea, el se încerca a rămâné sus.

Găsia, că e așa de frumos a pute cuprinde totul cu privirea.

Dér miere... miere? Miere nu era acolo sus.

Și începuse să slăbescă, bietul fluture! Aripile lui abia îl mai puteau ținé. Și ajungea din ce în ce mai jos și nu putea cuprinde cu privirea atâtea lucruri, ca mai înainte...

Însé totuși își dădea silință...

Dér, în zădar! Nu mai pute, și coboria din ce în ce mai jos.

— Ei, étă, că te-ai coborît și tu, strigau frații. Nu ți-am spus? Totuși ai venit să sorbi miere, tot așa, ca și noi. Scieam, că așa o să ajungî!

Așa strigau frații și se bucurau, că avuseră dreptate, deși numai din cauza, că ei n'aveau trebuință de frumosul, ce li-s'ar fi oferit de sus.

— Acum aide, sorbesce și tu miere, ca noi.

Și fluturele coboria din ce în ce mai jos... și voia încă... să se așeze pe un tuș de flori, ce era acolo. Va pute óre?... El se coboria din ce în ce mai jos, nu, el nu se mai coboria, ci cădea. A căzut lângă tuș, pe drum.

Și a venit un măgar și l'a călcat.

2.

Un fluture sbura sus în aer și se bucura de frumuseța și libertatea sa și mai ales se desfăta de privelisea lucrurilor, ce i-se oferă de jos.

Fluturele strigă fraților săi să vie și ei sus, aceștia însă refuzau, fiind-că nu voiau să părăsescă mierea, ce-o aveau jos.

El însă nu voia să fie jos, fiind-că

se temea, să nu fie călcat de copitele grosiere.

Intr'aceea însă, fiind-că și el avea trebuință de miere, ca toți cei-lalți fluturi, sbură pe un vîrf de munte, unde cresceau flori frumoșe, și unde măgarii nu se puteau sui.

Mulțumit sbura el pe munte de icl până colo și se ospăta cu mierea, și era foarte recunoscător, că nu trebuia să sbóre jos.

Și când vedea, că unul din frații săi colo jos pe drum venea pré apröe de vâgașul rôtei, unde fuseseră turtiți atâtea fluturi căduți, căuta pe cât putea, să-i avertizeze de pericol prin mișcarea aripilor sale.

Însé nu era băgat în seamă. Pe fluturele din munte nici nu-l vedeau frații săi de jos, deóre-ce erau ocupați cu sorbitul mierei de prin văi și habar n'aveau, că și sus în munți încă cresc flori.

stările de acolo — séu prin organele lui inspectează lucrurile? De altfel tocmai așa s'a întâmplat cum a hotărât din parte-i d-l ministru de culte.

Șovinismul neomaghiar și Maghiarii.

II.

„Naționalitatea—continuă Czirbusz—nu depinde atâta de la limbă, ci de la rassa, de la sânge. De care popor se ține cineva, nu se determină prin aceea, că ce limbă vorbește respectivul, ci prin calitățile sângelui său.

„Dacă cineva la recensământul general se mărturisește ca Maghiar după limba sa maternă, atâta încă nu e suficient, ca să fie clasificat între Maghiari; căci acesta nu arată, de cât cunoștința de limbă și gruparea politică a respectivului, pe când din contră un Român, Armén, Jidov, German, Țigan, în urma calităților rasei sale, rămâne aceea ce a fost născut; numai cultura lui este maghiară, sângele lui însă, calitățile rasei și sentimentele nu sunt maghiare, ori cât de tare ar susține-o această iluzionarii politici.

„Șovinismul neomaghiar este un parodoxon primejdios. În chestiunea religiunii și limbei, omenii sunt foarte susceptibili, se lasă în pace sentimentele lor întime! Idealul nostru nu poate să fie, de cât o Ungarie, în care fie-care popor să înflorească în cultura sa în deplină libertate și unitate politică. Căci omenirea este o grădina de flori, unde înfloresc națiunile și rasele în mii de varietăți. Omenirea nu este un câmp de naști séu cotofii, unde este una și aceeași plantă. Fiecare popor să înflorească și să se desvôle după natura și felul său. Forța aplicată contra Neomaghiarilor, de a învăța unguresce, va duce la o reacțiune, care poate deveni periculoasă pentru unitatea socială și politică a statului...

„Este durerosă constatarea, că în ultima generațiune a secolului 19 Maghiarii n'au avut bărbați mari. Aceia, cari au fost talente mari, cari mișcau spiritele și poporul, au eșit din școlile calomniante ale lumii latine. Deak, Fr. Liszt, Madách séu Kossuth, Petöfi, Eötvös séu Jókai, cari au făcut cunoscuți pe Maghiari în străinătate, toți s'au născut în prima jumătate a secolului 19. Jumătatea a doua cea pacinică a secolului 19 par-că n'a fost favorabilă desvôlării talentelor! Au fost mulți omenii buni și mai mult, „ștreberii“, dér talentul, după care să fi rămas urme, n'a strălucit nici pe un singur teren, căci aceia, cari au fost preamăriți de către colegii lor, n'au fost de cât nise steluțe odesea foarte mici, cari repede s'au întunecat și peste cari istoriografia obiectivă va trece pur și simplu la ordinea d'ilei. Actualmente Ungaria neoficială este aceea care produce mai mult și mai bine, decât atâtă cetă reclamagiilor și oportuniștilor, cari au fost ridicăți în fruntea poporului, séu cari s'au cocoțat singuri acolo.

„Ungaria trăese acum de 34 ani în pace netulburată și are propriul său guvern parlamentar. Acest timp de pace l'a utilizat, ce e drept făcând datorii enorme de stat, destul de bine spre regularea ordinei economice; dér pentru-ca societatea țării compusă dintr'un mosaic, se fie unificată, pentru aceasta nu s'a făcut aproape nimic, din contră: ceea-ce a fost bun, moștenit din timpurile anterioare, a fost ruinat. Înțeleptă lege a școlilor secundare făcută de Trefort au stricat-o cu allure patriotice și cu slăbirea disciplinei; contrastele religioase și naționale le-au înmulțit prin măsurii radicale și aventurișe politice-bisericesci, de cari poporul și societatea maghiară, după cum au dovedit în de-ajuns consecințele nu avé absolutamente nici o trebuință. Din contră de 34 ani încôce au început a uita direcțiunea sobră a lui Deak, care avea convingerea, că poporul maghiar între națiunile uriașe europene nu poate exista.

„Spriginiți pe progresele maghiarismului, după cum sunt arătate în recense-

mentul de la 1900, astăzi se vorbește nu numai de separația economică, ci chiar de o rupere totală de către Austria și se viseză despre înjghebură a unei formații politice de stat, cum se putea nasce dór pe timpul unui Mateiu Corvinul séu Ludovic cel mare (Anjou), când încă nu se scia nimica de panslavism și pangermanism.

„Națiunile mari europene au ținut politice, opinie publică, conducători cu caracter hotărât și cu o direcție hotărâtă, ér noi de 30 de ani încôce neglijând alte probleme grele, ne gândim necontenit: nu la un stat de drept, ci la un stat național, ca la țintă principală.

„Inse realitatea brutală ne apasă și suprimă mult însuflețirea noastră. Căci d. e. organizația particulară a calvinilor, catolicilor a corporațiunilor creștinesci și necreștinesci, sub cari sunt ascunse adesea interese etnografice și de partid, susceptibilitatea națională și aprehensiunea reșiteptă a Croaților, a Românilor și în timpul din urmă a Slovacilor, și încă și mai mult a Germanilor, de sigur că nu sunt de loc un semn bun pentru înjghebură statutului maghiar și a societății maghiare. Un rășboiu nenorocit poate resturna totă aceste succese și rezultate, obținute cu multă greutate în timp de 34 ani!“

Dieta ungară.

(Afacerea-Nessi.)

Trei ședințe a ocupat până acum afacerea Nessi. După prima deșbatere din ședința de Joi se spera, că între guvern și opoziție are să reușescă încheierea unui compromis. Dér n'a succes, și astfel deșbaterea asupra acestei afaceri a durat și în ședințele de Vineri și Sâmbătă.

Deputatul 48-ist Visontai s'a ocupat cu partea juridică a afacerii, încercând să dovedescă, că atunci când s'a adus legea despre imunitate, escusul și delictul avea cu totul altă însemnătate decât ađi.

Eötvös Karoly vede, din cazul de față, tendința de a se viri imnul „Gotterhalte“ între instituțiile sociale maghiare. Nicăiri nu se mai găsește un exemplu asemenea celui de la noi, unde armata pornește după emblema și stindardul unei națiuni străine și unde se deschide oerțare și se pornește acasă contra unui deputat, fiind-că a cântat imnul națiunei sale. Astfel de casuri se ivesc numai la popórele mórte, cari au murit tocmai pentru astfel de casuri.

Face istoricul lui „Gotterhalte“ și spune, că în sunetele lui puterea învingătoare a intrat (după 1849) în Ungaria, dérnu custindardul armatei maghiare, ci cu patima tiranului, esercitând asupra sa sângerósă cu cântarea imnului austriac „Gotterhalte“.

Br. Fejervary: Lucruri de mult trecute.

Eötvös K.: „Națiunea“ s'a împăcat cu regele, s'a împăcat cu consilierii săi, s'a împăcat, deși nu pe deplin, cu direcția politică schimbată a regelui. A pretinđ de însă de la „națiunea“ să suferă și se laude și musca de pe nasul său, ca o podóbă a obrazului, este o imposibilitate. Numai omul ale cărui mâni sunt legate, nu alungă musca de pe nas. Omul întreg și sănătos, chiar și în vis o face această. D-vóstré însă (cătră guvern) țiineți musca această pe nasul națiunei maghiare. Deputatul Nessi n'a făcut altceva la Clușiu decât că a dis: cântați imnul maghiar, și din cauza această autoritatea militară pornește cercetare contra lui, ér d-vóstră (majoritatea) aprobați. În chestiunea această autoritatea militară vatămă grav independența legislativei și dreptul de imunitate al deputaților. Astfel apreciez eu chestiunea....

Ministrul br. Fejervary vré să răspundă lui Eötvös și spune, că nu trebuie să se uite în ce raporturi se află Ungaria în monarhie. (Barabás: Suntem în Ungaria, nu în monarhie). Da, în Ungaria. (Lengyel Z.: Plata o dá tot Ungaria). Inse monarhia nu constă numai din Ungaria, căci acolo este Austria cu provinciile ei. (Strigări: Despre ce fel de provincii ne

vorbesci). Cred că tot omul cu minte ține sémă de împrejurări. Impejurările faptice ne arată însă, că monarhiei nu-i aparține numai poporul maghiar, ci și alte popóre. Și aceștia trebuie să fie bunii patrioți. Împlinescă-și Maghiarul datoria, împlinescă-și-o și ceilalți (Mare șgomot în stânga estremă. Kubik B. Du-te și spune astfel de lucruri în Austria.) Împlinescă-și Maghiarul perfect datoria sa cătră patria lui, dér să și-o împlinescă și față de aceea, cu cari stăm în strînse legături de vécuri.

Kubik B.: E o nebunie ceea-ce ai spus.

Sedința de la 22 Noemvrie.

După-ce vorbește Reich Aladar pentru Nessi, ér Hodossy contra, ia cuvântul 48-istul.

Barabás Bela: Ține un lung discurs contra imnului „Gotterhalte“ și spune, că deputatul Nessi e persecutat pentru „Gotterhalte“, că această e o persecuție politică. Armata nefiind națională, trebuie cu atât mai vértos, să se apere independența camerei legislative. Independența deputaților nu e primejduită din nici o parte așa de mult, ca din partea armatei. Trebuie deci, să se stabilească pe viitor atingerea imunității. Casul present e numai începutul, însă pot să urmeze timpuri, când armata va face în mare măsură de puterea ei. Presentă în scopul acestuia un proiect de rezoluție, apoi ȳice:

S'a deschis contra lui Nessi acțiune pentru „Gotterhalte“. În copilăria mea am dis odată cătră tata, că mie-mi place cântecul acesta, ér tata mi-a răspuns, că de câte ori aud cântându-se „Gotterhalte“ tot-déuna un vél să-mi fluture pe dinaintea ochilor, după-care stă eșafodul din Arad. Cadavrul lui Batthyany se poate vedé în pompă funebură négră-galbenă. De câte ori se cântă imnul acesta urgisit și obraznic, se ridică vélul și sângele mi-se urcă la cap. Întrébă pe ministrul Fejervary, dacă Majestatea Sa scie, că prin cântarea acestui imn, în Maghiar se rescolesc sentimente adêneci?

Președintele face atent pe orator să fie alegător în terminii.

Barabás B.: afirmă, că Majestatea Sa nu scie. Ne dăm cuvântul de onóre, că în prezența regelui vom demonstra contra imnului.

Procesul pentru „Darul de Pasci“.

— Raport special. —

Dăm astăzi în întregime raportul special al corespondentului nostru din Clușiu, pe care în numărul de Duminecă nu l'am putut da, decât în extras:

Clușiu, în 21/XI 1901.

În noul palat a justiției s'a judecat ađi procesul de pressă intentat d-lui Victor Lazar pentru „agitațiune“, ceea-ce ar fi comis prin scrierea și răspândirea broșurei „Darul de Pasci“. Verdictul osânditor al juraților nu putea să lipsescă, căci dór era vorba de salvarea „ideii de stat“.

Pertractarea se deschide la 8 óre a. m. de către președintele tribunalului Br. Szentkeresztzy Zsigmond jude de curie, juđi votanti au fost Reinbold Arthur și Bartak József, acuzarea o susține substitutul Daniel Lajos ér ca apărător al acusatului s'a prezentat zelosul avocat Dr. Cassiu Maniu.

După-ce nici avocatul, nici procurorul nu uséză de dreptul lor de a recusa o parte a juraților, președintele rostescé pe următorii

Jurați ordinari: Magyar Endre, Burgya Todor, Szatmari Akos, Bakk Lajos, Biluska Jozsef, Asztalos Károly, Merza György, Gergely Samuel, Bölönyi László, Kolezsar Lajos, Benyovics István și Hideg Mihaly, ér suplenti Balogh Iozsef și Ajtai K. Albert.

După constituirea curții cu jurați, președintele dá cetire actului de acuzare, care se ocupă pe larg de pretinsa agitațiune și cere osândirea acusatului pe baza §-ului 172 al legii penale.

Actul de acuză și întrebările puse acusatului le esplică pe românesce tâlma-

ciul tribunalului, avocatul Dr. Tauber Farkas.

Preș. Ai înțeles de ce ești acusat? Ac. Da!

Preș. Recunoscă a fi vinovat, că ai agitat contra națiunei maghiare?

Ac. Nu recunosc.

Preș. D-ta ai redactat și răspândit broșura?

Ac. Da!

Preș. De unde ai scos datele?

Ac. Din memoriile lui V. Moldovanu, din Istoria Transilvaniei a lui Barițiu și din revista Fóia Asociațiunei.

Preș. Ce te-a îndemnat, ca din nou să răspândesci un articol apărut la 1897?

Ac. Pentru-că cetitorii foii aceleia de atunci, s'au schimbat.

Preș. De unde ai convingerea, că Maghiarii ar fi dușmanii Românilor?

Ac. Din Barițiu.

Preș. Dér la articol ai adăugat și observările d-tale?

Ac. Numai convingerea lui Barițiu mi-am însușit-o, la present nu am referit datele.

Preș. Dér datele agită contra Maghiarilor, pentru-că sunt unilaterale și numai defectele Maghiarilor le aduc la suprafață, pe când despre Români nu spun nimic, și așa sunt foarte potrivite, ca ura ce există între ambele părți de devie și mai există?

Ac. Eu am citat foarte obiectiv, ér despre present nu vorbește nimic. Preș. A cita obiectiv este permis, dér d-ta citând diferite date, le-ai amestecat cu păreri d-tale. Altcum îți este permis a numi isvórele de unde ai scos acele date.

Ac. Istoria lui Barițiu.

Preș. De unde ai scos espresiunea, că Maghiarii ar fi inimizii seculari ai Românilor?

Ac. Asta e părerea mea, că da, întrecut așa a fost, dér încât pentru present nu o susțin.

După această președintele constată, că au fost confiscate mai multe esemplare din „Darul de Pasci“.

Apărătorul Dr. Maniu cere ca totă procedura să fie sistată pe basa prescripțiunei.

Proc. Admite că în 1897 au apărut prima dată articolele din chestiune și că nu au fost încriminate, ceea-ce este a se atribui numai împrejurării, că nu au fost observate. Nici nu e de mirat, că mai scapă câte un articol neurmărit, când de ȳi apar atâtea foile românesci, cât și în cele nemțesci articole agitatorice, ér ca se potesci articolele tóte articolele, n'ar fi suficienți procurorii nici decât li-s'ar în doi numărul. Cere să nu se deé loc prescripțiunei.

Tribunalul, fără nici o motivare, nu dá loc prescripțiunei.

După această președintele dá loc cetirii întrebării statorite din partea tribunalului și care e a se adresa juraților; și pentru ca eventual apărătorul séu jurații să pótă face propunerii pentru modificarea întrebării, séu să pună eventual alte întrebări, suspinde pertractarea pe 15 minute.

Întrebarea în resumat e următoarea „Vinovat e Lazar Victor, că prin redactarea, respective prin răspândirea broșurii „Darul de Pasci“, adecă a biografiei lui Ioan Buteanu a agitat contra națiunei maghiare. Da séu ba?“

Președintele redeschidénd pertractarea întrebă pe apărător și pe jurați, decât au ceva de observat la întrebarea pusă din partea tribunalului?

Nu au nici o observare.

Se cetescé din nou întrebarea și o verifică președintele prin subscriere, invitând pe procuror, ca să-și facă rechisitorul.

Procurorul își începe rechisitorul cu declarația, că de ori-câte ori trebuie să susțină acuzare pentru agitațiune contra cui-va, nu bucuos o face, fiind-că noi ca fiu unei și aceleiași patrii, ar trebui să trăim la olaltă în liniște și frățescé, din păcate însă, cât timp sunt agitați printre noi, această nu se pótă.

De 15 ani încoco foile românesci agită în continuu contra statului, pe motivul, că statul asupresce naționalitățile, și decă căutăm să ne convingem, că ce-i drept din toate acestea, vedem, că numai acela e păcatul Maghiarului, că în patria pe care a cucerit-o el, de una miie de ani, vré să-și crească copiii unguresce și vré ca aceia să rămână și pe mai departe Maghiari.

Acusatul se apără cu aceea, — dice procurorul — că el n'a făcut alta, decât a scris biografia lui *Buteanu*. Dér vè în-trib, d-lor jurați, ce are a face cu biografia lui Buteanu omorirea nemilósă din partea Maghiarilor a tinerului erou național *Baternai*, ce are a face amintirea episodului aceluia din 48, că popa *Balint* a fost prins de cătră Sécui, băgat într'o pivniță unde barbarii Sécui i-au smuls fir de fir pèrul din barbă, că Haller a împușcat 3 popi unul după altul, numai ca să-și satisfacă pofta bestială? Ce are de a face amintirea episodului aceluia, că *Kossuth* a trimes pe *Dragos*, ca să încheie pace cu Românii, ér în dosul lui a trimes pe *Hatvani*, ca să-i atace? Ce are de a face cu biografia lui Buteanu relevarea împrejuriării, că sute și sute de Români au fost omorîți de cătră Maghiari, numai din simplul motiv, că erau Români?

Din toate acestea se vede eclatant, că scopul autorului n'a fost ca să scrie o biografie obiectivă a lui Buteanu, ci să agite contra națiunii maghiare.

Apeléză la sentimentele naționale (!) ale juraților, cerénd un verdict condamnat pentru acusat.

După talmăcirea vorbirei acesteia, președintele provocă pe acusat, ca să-și predée apărarea.

Acusatul declară, că nu se simte vinovat, ér apărarea densusului o va preda apărătorul.

Apărătorul Dr. Cassiu *Maniu* spune, că procurorul în loc să aducă momente juridice contra acusatului, începe ca un istoric consumat prin relevarea momentelor istorice și prin apelarea la sentimentele naționale ale juraților a storce un verdict condamnat pentru acusat.

Relevéză momentele mai marcante ale mișcării naționale, spune, că acusatul prin amintirea evenimentelor din 48 nu a avut intențiunea să agite contra națiunii maghiare, dér scriind biografia lui Buteanu, care a trăit în acele timpuri, nu le puté retăcé, fiind-că au fost în strictă legătură cu viața lui.

Și alt-cum întréga broșură nu este alt-ceva decât citate din scriitori savanți ca președintele academiei române, Barițiu, Moldovanu etc.

Pe basa motivelor acestora cere achitarea acusatului.

După acésta replicând în câte-va cuvinte procurorul, jurații se retrag pentru a aduce verdictul. — După o consfătuire de-o jumătate órá, primul jurat *Böloni László* cetesce verdictul, în înțelesul căruia Lazar e declarat de vinovat pentru agitațiune contra națiunii maghiare.

În urma acestui verdict procurorul cere, ca Lazar să fie condamnat pe basa §-lui 172 al legii penale, ér esemplarele, cari au fost confiscate cere, ca pe basa §-ului 61 și 62, să fie nimicite. — Nicl momente atenuante, nicl agravante nu invocă.

Apărătorul amintesc, ca moment atenuant împrejurarea, că acusatul n'a mai fost pedepsit și buna credință ce au avut-o la scrierea cărții; cere aplicarea §-lui 92 la măsurarea pedepsei.

Tribunalul se retrage în urma verdictului osânditor, pentru a aduce sentința.

După o consfătuire mai lungă, la 12 óre președintele cetesce sentința, în urma căreia Lazar e osândit la 4 luni închisóre de stat, 600 cor. amendă în bani, la cas de neplătire încă 30 zile arest, și suportarea cheltuelilor, cu toate că acésta din urmă procurorul nu a cerut-o.

Procurorul se declară mulțumit cu sentința.

Apărătorul anunță recurs în cas-sație.

Procurorul propune imediata deținere a lui Lazar, tribunalul însă nu dá loc acestei cereri.

Reporterul.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Noemvrie.

Studentii români la Plevna. La Iași, studențiimea română prepară o excursiune pe câmpiile Plevnei din Bulgaria. Ieșenii au făcut o primire entusiastă acestei propunerii și se crede, că în curénd câte-va sute din cetățenii capitalei Moldovei, la care se vor adăuga și alți locuitori din diferitele orașe ale țerei, vor avé ocașiunea să viziteze câmpiile udate la 1877 cu sângele eroilor români, cari au dat independența și regatul român.

Alegerile comunale în Blasiu. Cetim în „Unirea“: Mercuri s'a făcut la noi alegerea membrilor în comitetul comunal. Deși alegătorii români sunt de trei ori mai mulți de cât străinii, totuși au reușit cei de pe lista contrară. Au fost aleși membrii ordinari pe 6 ani: Dr. Vasile Hossu, Ioan Ianza, Ungár Gyula, Tornya Lajos, Pongracz Simon. Suplenți: Sinberger S. și Dr. Ales. Pop, — pe 3 ani Biró Iozsef, Gavriil Precup, A. C. Domșa și Basiliu Solomon. Profesorimea noastră în mare parte a absentat de la votisare.

Despre aceleași alegeri i-se scrie di-urului „E—k“ din Cluși: „Orașul Blasiu și-a ținut în ziua de 19 c. alegerea între-gitoare a reprezentanței comunale. Acest act a fost foarte important în acest centru naționalist, prin faptul, că au triumfat Ungurii, ceea-ce până acum nicl-odată nu s'a fútéplat. De săptămâni întregi se făcea agitație. Așa numitul partid „al popilor“ după obiceiul străvechiu și-a dat silința și acuma, ca în reprezentanța comunală să nu se alegă, decât Români și după câtșe va puté popi, căci — diceau ei — afacerile unui oraș curat românesc nu pôte să le determine, decât tot Românii. Așa a fost până acuma. Cetățenii orașului însă, cari nicl până acuma nu erau în prea bune relațiuni cu „partidul popilor“, s'au organizat separat și și-au dat voturile pentru candidații maghiari. Votarea a durat de dim. la órele 9 până la 4 p. m. când președintele anunțând rezultatul spre bucuria nespusă a Maghiarilor și cetățenilor, au fost declarați aleși: Biró Iozsef diriginte telegrafo-poștal, Tornyai Lajos, Ungar Gyula și Pongracz Simon. Alegerea a condus'o cu mult tact și înțelepciune fi-solgăbirul Simonffy Alajos.“ — Destul de trist!

Sfințire de biserică. Escelența Sa Metropolitul din Blasiu a plecat Sâmbătă, însoțit de Ilustr. Sa Dr. Vasile Hossu, ca să sfințescă noua biserică din Lörint, filia parohiei Meșcreac, distr. Aiud. La actul sfințirii a luat parte Revds. Dr. Isidor Marcu, canonic mitrop., Aron Papiu, prof. de cant, Iuniu Br. Micu, protodiacon ș. a.

„Credincioșii maghiari contra unui preot român.“ Din Careii mari s'a dus dilațiile acestea o deputațiune la ministrul președinte *Szell* și la ministrul de culte *Wlassics*, cerénd, ca să se lase vacantă parochia gr. cat. ruténă până li-se va numi pe séma greco-catolicilor maghiari un episcop maghiar. Deputațiunea s'a prezentat la miniștri sub conducerea epitropului *Orosz Iános*. La deputație s'au alăturat și domni *Rabár*, *Domahidy*, *Sentiványi* și *Rákosi Victor*. Améndoi miniștrii le-au promis, că vor face tot posibilul ca să se împlinescă dorința „greco-catolicilor maghiari“ din Careii.

Noi generali români. M. S. Regele Carol a înaintat la gradul de general, pe ziua de 7 Noemvrie, aniversarea victoriei de la Rahova, pe colonelii C. Cica, Gr. Crăiniceanu, Al. Anghelescu, Gr. Zossima, Al. Lambrino și C. Coandă.

Țarul nu va visita Peninsula-balcanică. Din sorginte autorizată rusescă se

desminte în mod absolut scirea dată din Copenhaga și după care Țarul ar avé de gând să viziteze la primăvară Curțile din Cetinje, Atena și Constantinopol. Cercurile competente politice și acele ale Curții din Rusia, nu s'au ocupat nicl-odată de acésta cestiune.

Princesa Mafalda. Se scrie din Roma: Princesa nou născută va fi bote-sată pe numele *Mafalda*, care este forma portugheză a numelui *Matilda*. Acest nume i-se va da princesei ca amintire a *Matildei de Savoya*, întâia regină a Portugaliei. Nașa princesei va fi văduva regină *Maria Pia* a Portugaliei.

Cholera s'a ivit în Palestina; ea bântue mai cu séma porturile Gaza și Tiberia.

Gerul în Rusia. În totă Rusia, frigul este enorm; pretutindenți a dat înghețul și ninge. Pagubele sunt enorme. Pe multe linii ferate circulația a fost suspendată. La *Zarizin* se află pe malurile fluviului *Volga* cincî milioane de libre de pește al unor comercianți din *Petersburg* și *Moscova*. Este imposibil, ca acest pește să fie transportat. Pe malurile altor riuri sunt grămădite enorme cantități de cereale. La *Kiew*, *Charkoff* și *Pultava* au înghețat sfeclele; pagubele sunt foarte mari.

Omor pentru un porc. Locuitorul din *Chișoda* (*Bănat*) *George Caragianu* cumpărase dilațiile acestea de la vecinul său *Iefta Iurgu* un porc cu prețul de 28 fiorini. *Caragianu* rămase dator lui *Iurgu* cu 8 fiorini, promițénd că va achita acest rest în scurt timp. Dér *Caragianu*, care spusese, că va ucide porcul, nu l'a ucis, ceea-ce l'a făcut pe *Iurgu* bănuitor. El urmăria acuma pe vecinul său, să vadă ce face cu porcul, căci se temea să nu rămână păgubaș de cei 8 fiorini. Alaltă-eri dimineța observă *Iurgu*, că *Caragianu* vré să ducă porcul la *Timișóra* să-l vindă. Se duse decî la vecinul său, voind să-l împiedece a-și vinde porcul, până nu-i va achita datoria. Vecinii se apucară la certă și bătaie. Când se băteau, étă că vine *Arsa Caragianu*, fiul în etate de 20 ani al cumpărătorului, și vedu cum tătál său fú lovit peste cap cu un ciomag. *Arsa* se înfuriă, alergă în casă și luând un cuțit, îl implântă lui *Iurgu* în inimă. Nenorocitul muri pe loc. *Ucișorul* a fost arestat.

Un apostat reconvertit. Contele *Enrico Campello*, a fost preot catolic în Roma și părăsindu-și religia s'a făcut protestant. Timp de 20 ani a făcut propagandă aprigă pentru protestantism, înă-ntând pe treptele hierarchice ale bisericii protestante până la rangul de episcop. Ajuns acuma la bătrânețe s'a întors éráși în sinul bisericii, din care eșise înainte cu două decenii.

Crima unui nebun. Se scrie din Iaurin: Alaltăeri nópte s'a săvârșit în spitalul de aici o crimă oribilă. Un nebun a omorît pe un tovarăș al său și apoi s'a sinucis. Étă detailurile: *Papp Istvan* și *Mujzer Lajos* erau améndoi internați deja de mai mult timp într'o celulă comună. Améndoi erau nebuni pacnici, așa că nu era de temut, că-și vor face ceva rău unul altuia. În celulă nu erau decât două saltele de paie și un vas de tinichea. Alaltăeri nópte cei doi nebuni s'au certat și pe urmă s'au luat la bătaie. *Papp* a luat vasul de tinichea și l'a lovit pe *Mujzer* în cap cu el. Lovitura a fost atât de puternică, încât *Mujzer* a cădut imediat mort la pământ. Vedénd *Papp* uruările faptei sale, și-a venit în fire și s'a spân-țurat cu cureaua de grilajul ferestrei.

Fomete în Muntenegru. Ministrul de domenii a dispus cumpărarea a 30,000 quintale metrice de porumb, cari vor trebui să fie împărțite între locuitorii foarte bântuiți de fomete. De mult n'a fost în Muntenegru așa mare crasă ca acum. De două luni de zile nu a plouat de loc, astfel că totă recolta a fost compromisă.

Scrisórea lui Efsio Giglio Tos.

D-nul Efsio Giglio Tos, președintele senior al federațiunii „*Uorda Fratres*“, a trimes d-lui I. Dumitrescu, președintele societății „*Uniunea studenților români*“, următórea scrisóre:

Scumpii mei prietini și scumpii mei frați,

Cu gândul plin de neuitatele aducerii aminte, cu inima plină de recunoștință nestérsă, vè reînosc mulțumirile mele pentru întâmpinarea cordială și primirea splendidă, ce ne-ați făcut-o cu ocașiunea călătoriei și șederei noastre fericite în România.

Toți camaradii mei, și eu mai ales, nu vom uita nicl-odată amabilitatea vós-tră, entuziasmul vostru.

Ne-ați dat mii de doveđi de o frăție sinceră, a cărei importanță și valóre vom sci-o prețui

Chiar de la primul congres internațional din Torino, până la reuniunea din Veneția, afară de câte-va neînțelegeri provocate de interesați și rău voitori, noi, fiil celor două țeri surori, am fost tot-déuna uniți în aspirațiile noastre patriotice și naționale.

Ei bine, vè asigur, că sərbările din România pentru noi — sərbări așa de bine și cu îngrijire organizate de voi — au consfințit și strins aceste legături de fraternitate.

Sper, că Italianii vor avé prilegiul de a vè întâri sinceritatea acestor sentimente și că strigătele de „*Trăiescă România*“ isbucnite din pepturile noastre la voi, vor găsi résonetul lor la poporul italian, pe pământ italian. Vè rog să mă ertați, decă din cauza bólei, și în timpul din urmă din cauza ocupațiunii mele personale, am întârziat atâtă cu îndeplinirea acestei datorii de recunoștință.

Salutările mele tuturor camaradiilor din „*Uniune*“ și „*Asociație*“ și mulțumiri speciale membrilor așa de activi și simpatici ai comitetului de recepție.

Și voué, scumpii mei *Jean Dumitrescu* și *Remus Ilescu*, o frățescă și cordială îmbrățișare.

Trăiescă România!

(s) *Efsio Giglio Tos*

2 (15) Noemvrie 1902. Torino.

ULTIME SCIRI.

Cluși, 24 Noemvrie. (Teleg. part. a „*Gaz. Trans.*“) Procesul lui *Păcăteanu* care s'a început adî dimineța, decurge încă acum la 4 óre fiind, urmărit cu mare interes de toți asistentii. *Sentința va fi adusă probabil numai între 10 și 11 óre din nópte.*

Diverse.

Regele George al Greciei este foarte econom. Nimic nu se comandă în palat fără scirea sa. Deunăđi la un prând, un învitat a vărsat un pahar de vin roșu pe fața de masă. Regele, căruia nimic nu-i scapă din vedere, chemă un lacheu și-i duse încet. „După sfinșitul mesei să se curețe pânza de pată, căci este una din cele mai fine fețe de mese“. Cine vré să vadă pe Regina, trebuie să se ducă într'unul din numărósele spitale, în care Regina petrece dîlnic mai multe óre, ajutând și mângâind pe bolnavi. Cu toate acestea, Regina nu este așa de populară ca prințesa de corónă, care cu totă serioșitatea firei sale, se bucură de simpatia tuturor Elenilor.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 22 Noemvrie.

E u r o p a : Gănescu, Bușteni, Alberti, Sinaia; Popper, Kürti, Pauker, Prowasnic, Weissmayer, Pesta; Wildner, Radocsay, Eröss, Viena.

G r a n d : Koral, Krakau; D-na Exner, Sinaia; Altmann, Pesta; Hauser, Seghedin.

B u c u r e s c i : Gergely, Forschner, Sigal, Pesta; Saar, Viena; Mayer, Graz; Nissel, Bucuresci.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureștanu.*

Redactor responsabil: *Traian H. Pop.*

Călimdarul Plugariului.

A apărut și se poate procura de la tipografia A. Mureșianu — Brașov, „Călimdarul Plugariului“. Prețul, cu porto, 25 cr. (50 bani).

Acest călimdar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obișnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele poștale, scala timbrului, măsurile, tirurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților români.

În partea literară vedem portretul bine reușit al repausatului episcop Mihail Pavel cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Să-l urmăresc“). Călugării (poesie) de C. Sandu, Căminul într-o păstăie (poveste de Andersen), Lulea-lui moș Radu, Legenda pământului și a mușilor, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățesc) de regretatul tânăr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine reprezentată prin următoarele articole: „Dusmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Cauzele de ce sămănăturile sunt rele“ de N. H. Vechiușcu, „Insecte stricicioase pomilor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum îl crutăm noi?“

După partea economică urmează pe mai multe pagini diferite „povești“, apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaosuri și anul acesta o mulțime de anunțuri.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Novembre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120 35
Renta de corone ung. 4%	97.55
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	90 25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	97 65
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.50
Bonuri rurale ungare 4%	199 50
Bonuri rurale croate-slavone	156 50
Impr. ung. cu premii	—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	100.75
Renta de argint austr.	120.60
Renta de hârtie austr.	99.95
Renta de aur austr.	92 15
Losuri din 1860.	150.75
Acții de-ale Băncii austro-ungare	15.55
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	704.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	666.50
Napoleonori	19 07
Mărci imperiale germane	116.90
London vista	239.—
Paris vista	95.17 1/2
Rente austr. 4% de corone	95.—
Note italiene	—

Bursa de Bucuresci

di 19 Nov 1902.

Valori	Do-banda	Scad. cup.	Cu ban gata
Renta amortisabilă	7%	Apr.-Oct	97 3/4
„ „ Impr. 1892	5	Jan.-Iul.	99.—
„ „ din 1893	5	„	99.—
„ „ 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	—
„ „ Impr. de 32 1/2 mil.	4	Jan.-Iul.	86 1/2
„ „ Impr. de 50 mil.	4	„	86 3/4
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4	„	87.—
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4	„	87.—
„ „ Im de 120 mil. 1894	4	„	87.—
„ „ Impr. de 90 mil. 1896	4	„	86.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	5	Mai-Nov.	86.—
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„	—
„ comunei Bucuresci 18-8	5%	Jan.-Iul.	—
„ „ din 1-84	5	Mai-Nov.	—
„ „ din 1885	5	Jan.-Dec.	—
„ „ din 1890	5	Mai-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	4	Jan.-Iul.	100. 1/2
Scris. fonciare rurale din 18-0	4	„	89.—
„ „ urbane Bucuresci	5	„	81 1/2
„ „ „ lași.	5	„	81.—
Oblig. Soc. de basalt artificiali	6	„	—
„ „ „ v.N.	6	„	—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	—
Banca Rom. ult. div. 8.—	500	int. v.	—
Banca arieclă.	500	150 v.	21 5
Dacia România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	251.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	2 0	„	139.—
Soc. basalt art. ult. div. lei 30	2 0	„	390.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„	385.—
Soc. rom. de hârtie ult.	100	„	—
„ Patria“ Soc. de asig. ult. d. l. 1	100	„	—
Soc. rom. de petrol L em. u. d. 0	200	„	—
Soc. „ de 2 em. u. d. 0	1000	„	—
Soc. de distr. suc. p. f. hârtii 60 l.	1000	„	—
Societ. p. constr. de Tramways	200	„	—
20 franci aur	—	„	—
Fabricile Unite de gaze.	12	„	—

Seompturi:

Banca na. a Rom.	5%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	6	Petersburg	5%
Banca agricola	9	Berlin	5%
Casa de depuneri	5 1/2	Beigia	3
London	3	Elvetia	3 1/2
Viena	3 1/2	„	„

Cursul pieței Brașov.

Din 24 Novembre n. 1902.

Banoni rom. Cump.	18.90	Vând.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleonori.	19.04	„	19.07
Galbeni	11.20	„	10.30
Ruble Rasesci	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesci	21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%	101.	—	102.—

Brassóvármegye allepánjától.

14882—1902.

Pályázati hidetmény.

Brassó rendezett tanácsu szab. kir. városnál üresedésbe jött erdő-gondnok állásra ezennel pályázatot hirdetnek

Pályázók tartoznak az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ában előirt minősítésüket, az erdő-academia tanfolyamnak sikerrel történt bevégzését, előéletük fedhetlenségét, testi egészségüket, életkorukat, a magyar, német és román nyelv ismeretét. Valamint eddigi szakmájukat alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket folyó évi Decem-ber hó 27-ig déli 12 óráig nálam benyújtani.

Az erdőgyakornok évi járandóságai: 1000 kor alapítetés, 240 kor. lakbér, 24 ürméter bükkbasábfá és a szabályrendeletileg megállapított 5-öd éves pótlék

Brassó, 1902 évi Nov. hó 19

Dr. Jekel Frigyes

1-2(753)

alispán.

Nr. 10676 - 1902.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de practicant silvic devenit vacant la orașul liber reg. provădit ca magistrat Brassó, deschid prin acesta concurs

Concurentii au în înțelesul §-ului 36 al art. de lege XXXI din anul 1879, a-și așterne rugărilor lor instruite cu documentele despre absolvirea cu succes a cursului academiei silvice, despre purtarea lor morală, despre starea lor sanitară, etatea, cunoștința limbii: maghiare, germane și române precum și aplicarea lor de până acum, la scrisori, până la 27 Decembre st. n. 12 ore a. m.

Emolumentele imprenuate cu postul de practicant silvic sunt: 1000 corone salariu fundamental, 240 corone rețut de cuartir și 24 metri blane de lemn de fag și quinquenalele statutare.

Brassó, 19 Noemvre 1902.

Dr. Frideric Jekel m. p.

1-2(753)

vice-comite.

XXXXXXXXXXXXX
CĂRBUNI
 de PEATRĂ
 Salon, din Petroșeni
 în cantități mai mari
 se pot cumpăra în Brașov
 Strada Porții de sus nr. 6
 1-10. (7 5)
 XXXXXXXXXXXXX

ANUNCIURI
 (insertiuni și reclame)
 sunt a se adresa subscrisiei
 administratiunii. In cazul pu-
 blicării unui anuiciu mai mult
 de odată se face scădemânt,
 care crește cu cât publicarea
 se face mai de multe-ori.
 Admi istr. „Gazetei Trans.“

Cine dorește să aibă un costum bun, elegant și trainic acela să facă cumpăratura necondiționat la

HANS FIELES

in Brașov, Strada Vămei nr. 13,

unde se află tot-deuna un **asortiment mare de stofe**

de **Loden-Tiroles** neintrecut de durabile, precum și **Stofe de Kamgarn** dela cele mai ieftine până la cele mai scumpe. **Kamgarn negru**, Peruvians pentru **costume de salon și fracuri**.

La dorință pot recomanda croitori buni, cari sunt în stare să lucreze în 10 ore un costum durabil și fără scăderi.

Recunoscințe număróse.

Mă rog de a visita Magazinul meu, fără a fi silit la cumpăratură.

Hans Fieles,
 Strada Vămei nr. 13.
 (754,1-20.)

Mostre se trimite cu bonificarea speselor poștei.

Publicație.
 S'a deschis

Loteria a XXIII-a reg. ung. de stat
 pentru scopuri de binefacere,

al cărei venit curat în urma preaparlui de binefacere în reg. apost. se va folosi pentru următoarele scopuri: 1) pentru fondul ce se va crea pentru văduvele și orfanii amplexaților de stat fără mijloc, 2) Spitalul Rudolf din K-zti-Vasarhely, 3) Reuniunea generală a femeilor ung., 4) Reuniunea Fröbel din Budapesta. 5) Reuniunea Maria Dorothea din Budapesta. 6) Asilul de copii din Budapesta. 7) Mensa academica Croată. 8) Reuniunea Stefania a spitalului de copii din Budapesta. 9) Reuniunea generală a diurniștilor. 10) Reuniunea Policlinică din Budapesta. 11) Congregația Maria din Budapesta.

Căștigurile ficsate în număr de 7691, după planul loteriei sunt de **365.000 corone** și anume:

1 căștig principal 150,000 Cor	2 căștiguri	à 5,000 Cor.	50 căștiguri	à 100 Cor.
1 " " 50,000 "	5 "	à 2,000 "	100 "	à 50 "
1 " " 20,000 "	10 "	à 1,000 "	1000 "	à 20 "
1 " " 10,000 "	20 "	à 500 "	6500 "	à 10 "

Tragerea urmază fără amânare în **30 Decembrie 1902** în Budapesta.

UN LOS COSTĂ 4 CORÓNE.

Losuri se capătă la Direcția loteriei r. ung. în Budapesta, (IX. Csepelrakpart edificiul vama), la toate oficiile postale, de contribuție și vamă, de sare, stațiunile ale căilor ferate, trafici și zarafii și la toate colecturile de loterie.

Budapesta, în 1 Iulie 1902
 3-6.(734) Direcția reg. ung. de loterie.

Săpun în rude
SCHICHT.

MARCA: Cerbu și seu Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor de aceea cel mai ieftin.

Se capătă pretutindeni

10-40.(725)

A V I S.

Prenumerațiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și re-inoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arete și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremia Nepoții.